

Itä-Karjala ja Pohjois-Venäjä

Teksti: Markus Anaja

Syksy 2007

Mirko Harjula on laatinut ensimmäisen kokonaisesityksen Itä-Karjalan, Muurmannin ja Kuolan alueiden tapahtumista ensimmäisen maailmansodan ja sitä seuraavien vuosien aikana. Tähän mahtuvat lokakuun vallankumous, Suomen vapaussota, heimosodat ja tietenkin myös Venäjän sisällissota.

Liitteinä kirjassa on mm. laaja ko. alueilla toimineiden henkilöiden henkilöhistoria. Kirja perustuu paitsi (tutkimus-)kirjallisuuteen myös arkistomateriaaliin niin lännessä kuin idässäkin.

Talvi- ja jatkosotien aikana kirjailija **Onttoni Miihkali** tuli laajasti tunnetuksi sotakirjoistaan. Virallinen Suomi tuntee kirjailijan nimellä **Mikko Karvonen**. Hän palveli jatkosodassa mm. Itä-Karjalan sotilashallinnossa ja matkusti siellä laajasti. Itsekin itäkarjalaisena hän piti päiväkirjaa näkemästään ja kuulemastaan sekä omista ajatuksistaan.

Karvosen päiväkirjan julkaiseminen estettiin sodan aikana, mutta se on nyt ilmestynyt. Kirja tarjoaa mielenkiintoisen kurkistusaukon siihen, miten heimoaatteen läpätunkema itäkarjalainen koki "runonlaulajien maan".

Edellä esitellyn kirjan kanssa samoihin aikoihin ja paikkoihin sijoittuu myös **Tenho Pimiän** tutkimus suomalaisten tutkijoiden toiminnasta Itä-Karjalassa. *Sotasaalista Itä-Karjalasta* sisältää ainakin näiden rivien kirjoittajalle paljon uutta tietoa.

Mirko Harjula, *Venäjän Karjala ja Muurmanni 1914 - 1922*. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Helsinki 2007. 410 sivua, kuvitettu.

Mikko Karvonen, *Salainen sotapäiväkirja Itä-Karjalasta 1941 - 1942*. Gummerus, Helsinki 2007. 302 sivua, valokuvaliite.

Tenho Pimiä, *Sotasaalista Itä-Karjalasta. Suomalaistutkijat miehityillä alueilla 1941 - 1944*. Ajatus, Helsinki 2007. 287 sivua, kuvitettu.